

GLASILO

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko“
s sedežem v Ljubljani ter „Slov. čebelarskega društva za Spodnje Štajersko“.

Urejuje FRANČIŠEK ROJINA.

Izhaja 5. dan vsakega mesca in se pošilja udom zastonj.

Leto XI.

V Ljubljani, meseca marca 1908.

Štev. 3.

Mesečna opravila.

Spisuje Hinko Zirkelbach.

Marec.

Vedno brskanje po panjih ne koristi ne čebelarju ne čebelam. Čebele ljubijo mir. Toda včasih je vendarle neobhodno potrebno odpreti panj in natančno pregledati sat za satom, ako je vse v redu. Odpraviti mora razne nedostatke čebelam in sebi v prid.

Površno je čebelar že pretekli mesec pregledal panji. Postrgal je dna, dal lačnim medu, žejnim vode, ali kaj drugega uredil v čebelnjaku. Panjev pa ni razdiral.

Ta mesec pa čebelar ob lepem toplen vremenu, ko čebele že redno lete in donašajo obnožino, natančno pregleda panji. Napravil bo takoimenovano **glavno spomladno revizijo**.

Pri spomladni reviziji se čebelar prepriča, ali imajo vsi polki dobro podlago za razvoj, ki se sedaj pričinja. Podlaga razvoju je: primeren panj, v vališču lepo čebelno satovje, dovolj hrane, mlada in krepka matica, zadosti čebel in potrebna gorkota. Kar manjka, to naj preskrbi čebelar.

Za uspešen razvoj velja pravilo: Kar je slabega in slabotnega, naj se odstrani.

Kako izvrši čebelar glavno revizijo?

Slamnat pokrov nalahno privzdigne na enem koncu le toliko, da skoz špranjo ne morejo zlezi čebele, in skoz njo pihne v panj nekoliko dima. Nato

počasi privzdigne pokrov in ga postavi spredaj nad panj tako, da lahko zlezejo v panj čebele, ki se še drže pokrova. Tako naj ravna čebelar pri vsakratnem odpiranju panjů.

Čebele sede na satovih v podobi kroga. Srednji sat ima največji krog. Vsak nadaljni sat pred in za osrednjim satom ima manjšega. Vsi ti krogi skupno sestavljeni tvorijo obliko kroglice. Ko čebelar odpre panj, lezejo čebele iz ulic in napravijo na vrhu satnikov nad notranjo kroglico ravno tako velik krog, kakršna je kroglica v vališču. S tem pokažejo čebele same, koliko ulic zasedajo in v katerih ulicah imajo svoj sedež.

Ni enako, kje se nahaja sedež, ali je bolj ali manj oddaljen od izletnice. Marsikdo misli, da je zaradi gorkote bolje, če je sedež zadej. To je popolnoma napačna misel. Lahko se pripeti, da čebele zadej za pečjo brez skrbi sede, spredaj jim pa posamezne roparice odnašajo. Kmalu privedó še druge, in predno se čebele zavedó, kaj se godi, je rop tako razvit, da so premagane. Vsled tega vzroka se prestavi sedež bliže izletnice. Satnike čebelar razmakne vsaksebi proti vratom, potegne iz panjů sprednje nezasedene satnike, razun prvega pri izletnici, pomakne zasedene k sprednjemu in nezasedene postavi zadej. Prvi ali srednji sat je lahko malo vreden, samo da ni plesniv. Ta sat ne spada v vališče, marveč služi le v zavetje. Redkokdaj poleti je ob največjem razvoju na zunanji strani zaležen, na notranji strani pa je večinoma obnožina. Šele drugi sat se prišteva k vališču.

Za vališče je neobhodno potrebno v gerstungovcu*) sedaj sedem ulic ali osem satov, pozneje devet ulic ali deset satov. Satniki se računajo od izletnice proti vratom. Poleti, kadar ni v panju slamnate blazine, lahko dodamo še enajsti in dvanajsti sat, toda oba sta le za rezervo ali za med.

Satovje v vališču naj bo čedno. Sat, ki ima v sredi veliko trotovine, ali razlečene celice, ali kako drugo napako, pa se ni odstranil iz vališča, iz kateregakoli vzroka že v jeseni, odstrani se sedaj, če le ni na njem zopet zalege. Zalega ostane nedotaknjena. V tak sat zarezemo z nožem zarezo v znamenje, da ga odstranimo v jeseni.

Nekaj trotovine morajo imeti čebele, sicer razgrizejo čebelno satovje, da dobe prostor za trotovino. Narava čebel nas uči, da trotovina ne spada v vališče, temveč na periferijo ali iz sredine vališča, bodisi na rob satovja ali zadej za vališčem. Tam lahko pustimo nekoliko trotovine.

Nepopolno izdelani sati se ravnokotno odstranijo iz vališča. Čebele spomladi izdelujejo le trotovino in ž njo bi dopolnile neizdelane satnike. V take satnike se uveže čebelno satovje ali se dá dodelati rojem, kateri začetkoma delajo le čebelno satovje.

Med pregledovanjem in urejanjem satnikov zapazi čebelar polke 1. brezmatične, 2. brez zalege z matico, 3. z lepo skupno zalego, 4. z raztreseno zalego, 5. z grbasto zalego in 6. trotarja. Vse to ga v marsičem pouči.

*) Že v uvodu letošnjih mesečnih opravil sem omenil, da bom imel v spisih za podlago gerstungovca. V gerstungovcih največ čebelarim, zato imam pri njih največ prakse. Velikost Gerstungovega satnika je 25×40 cm.

1. Brezmatičen polk. Matica je zbolela ali pa ni ugajala čebelam, da so jo same umorile, bodisi da je bila premalo plodovita ali preveč. Preveč plodovito matico umore čebele zato, ker nimajo s čem pitati zalege, ali pa jo je preveč, in ne morejo vse obsedati vsled pomanjkanja čebel ali gorkote. Čebelar spozna brezmatičen polk, ker manjka zalege, čebele močno šume, trepetajo s peroti in begajo po satovju.

2. Brez zalege z matico je polk, v katerem matica vsled starosti več ne leže, ali jo je v jeseni prelegel. Takrat ni bilo več trotov, zato ni bila oplojena. Čebele v takem polku so mirne. Čebelar naj matico brez pomisleka umori.

3. Skupna zalega znači dobro matico.

4. Rztresena zalega ali celo pomešana s trotovino je znamenje stare ali pohabljenе matice. Matico naj čebelar umori ali počaka do rojitve. Takrat jo zamenja z mladico.

5. Grbasto zalego ima polk, čegar matica je bila slaba ali sploh ni bila oplojena ali so ji vsled starosti pošle trotove semenske nitke, ki jih je sprejela pri oplojenju. Matica, katera ni bila oplojena, sčasoma vendar zalega, toda samo neoplojene trotove jajčke v čebelno satovje. Čebelne celice so za trotovo zalego premajhne, zato jih čebele podaljšajo. Takí trotje so manjši od pravih. Tudi taka zalega je rztresena. Čebelar naj poišče matico in jo uniči.

6. Trotar ima tudi grbasto zalego. Razložek je le ta, da dotični polk nima matice, marveč ležejo jajčeca navadne čebele. Trotar nastane, ako je polk dolgo časa brez matice. Čebele nekatere svoje sovrstnice pitajo kakor matico. Vsled boljše hrane se razvije jajčnjak. Čebele so po svoji naravi napol razvitega ženskega spola, zato se ne morejo oploditi s trotom in vsled tega ležejo le trotova jajčka. Trotar se lahko spozna po zalegi. Zalega je rztresena. Po več jajčec je v eni celici, in ker imajo čebele krajši zadek kakor matica, zato ne morejo položati jajčec na dnu celic, ampak na njih stranice.

Ko je čebelar pregledal natančno vse panji in si za vsak panj zapisal kar je opazil, prevdari naj, kje dobi sedaj spomladi matice za brezmatične polke in kaj naj počne s slabiči, katerih ima tudi nekaj v čebelnjaku. Slabiči so navadno pozni drugci ali tretjaki z mladimi, krepkimi maticami. Oboje naj se združi. Na ta način ima korist čebelar sam, ker dobi močan polk, ki zaleže za deset slabičev in se obenem iznebi tudi slabiča. Vrhutega čebelarju tudi ni treba kupovati matic, ki so spomladi zelo drage.

Kdaj in kako se združuje.

Združuje se lahko vse leto, kadar nanese potreba, in sicer le proti večeru. Pogoji združitve so: 1) da je vedno en polk brezmatičen; 2) oba polka morata dobiti enak duh. Po duhu, katerega dobe čebele po svoji matici, se spoznajo med sabo; 3) čebele morajo biti site. Site čebele so dobro došli gostje.

Združuje se brezmatičen polk k maticnemu ali nasprotno.

Gerstung priporoča združenje na tale način:

Tujcu in gospodarju odvzame sat medu in ga odkrije. Tujčev sat postavi pred mrežo h gospodarju, gospodarjevega pa za mrežo. Nato omede tujca za mrežo h gospodarju. Oba z mrežo ločena polka planeta na odkriti

med nasprotnega duha. Vsled tega nastane enak duh. Črez noč se gospodar in tujec pobotata, in drugo jutro se lahko brez skrbi odvzame mreža, ki ju loči.

Da dobe čebele enak duh, poškrope jih nekateri pred združitvijo z apiolom ali medeno vodo.

Ako združimo dva slabiča, ki imata matice, se odvzame enemu polku kaki dve uri pred združitvijo matica, da se polk čuti brezmatičnega. Zalega se odvzame tujcu takrat kot matica in se jo postavi v vališče h gospodarju.

Matičen polk sprejme brezmatičnega zato, ker je sirota in pohleven; brezmatičnemu manjka poguma, da bi napadel nasprotnika.

Jaz združujem kar preprosto, in nikdar se čebele niso spoprijele ali umorile matico. Tujcu in gospodarju odvezamem dopoldne ali popoldne toliko satov, da ostanejo vsakemu po štiri ali pet. Do večera se čebele pomire, ker sem jih poprej razburil z ometanjem iz satov. Predno preselim tujca h gospodarju, potrkam parkrat na tujčev panj, to pa zato, da čebele misleč, da jim preti nevarnost, planejo po medu in se nasitijo. Sedaj odprem panj in tujca sat za satom zložim h gospodarju. Ako je bilo kaj zalege, sem jo že popoldan uredil gospodarju v vališče. Kar ostane čebel po kotih v panju, stresem jih iz panjů v panj. Z mrežo ju nikdar ne ločim. Črez noč nastane samoobsebi enak duh. Drugi dan odlete tujčeve stare čebele in oblegajo prejšnji prostor. Ko vidijo, da je panj zaprt ali ga sploh ni več na tistem mestu, iščejo toliko časa, da najdejo panj, iz katerega so izletele, ali pa se izprosijo k sosedu. No, starke naj bodo, kjer hočejo, saj je dovolj mladice. Do večera se vse pospravi. Ta zmešnjava traja le dva do tri dni, potem je vse v redu.

Kadar čebelar vendar le kupi ali kje drugod dobi spomladi matico, da jo dá brezmatičnemu polku, povalja naj jo v medu in izpusti v panj. Čebele jo bodo rade sprejele. Lahko jo pa tudi radi varnosti pripre v gajbici za 24 ur. Sploh brezmatičen polk rad sprejme matico, če le ni blizo tega, da postane trotar.

Slabo matico zamenja z drugo tudi na preprost način. Dve uri naj ima zaprto prejšno matico na satovju v gajbici, nato jo vzame iz gajbice in umori, v gajbico pa zapre za ravno toliko časa novo matico. Gajbica se je navzela duha stare matice, in mlada matica duha od gajbice.

Kaj naj pa počne čebelar s trotarjem. Trotar redkokdaj ali sploh ne sprejme matice zato, ker čebele ležejo. Čebele so stare, mladice ni. Najboljše sredstvo je žveplo. Iz usmiljenja naj jim pa čebelar vendar pusti življenje. Zapre naj panj, omete čebele pred čebelnjak. Čebele se spravijo drugam, trotarice pa ostanejo na tleh, ker so pretežke, da bi zletele, ali pa jih čebele pomore, kamor pridejo. Čebele trotarice takoj spoznajo, čebelarju pa to ni mogoče. Zalega trotarja se postavi v kak panj, kjer čebele same odstranijo nepravilno zalego.

V kranjskem panju je revizija nekoliko težja in bolj površna, kakor v panjih s satniki. Panj se potegne iz čebelnjaka, nese nekoliko proč v senco, obrne narobe in se odtrga dno. Ako je polk brez zalege, čebele močno šume, trepetajo s krili in begajo po satovju, je znamenje, da je brez matice. Če ni

zalege, in so čebele mirne, pomenja, da ima polk staro ali nerodovitno matico. Tu ni druge pomoči, kakor čebele prepoditi z dimom ali ropotom v prazen panj in poiskati matico. Združuje se, da se naloži panj na panj, ali se stakneta skupaj z odprtimi končnicami. Čebele se same preselijo in združijo.

Tako je tedaj čebelar izvršil največje in najvažnejše spomladno opravilo pri čebelah. Odslej naj ima panjove še vedno dobro odete in jih ne odpira in razdira do rojev brez potrebe. S tem bi le vznemirjal čebele, katere ljubijo mir in red, in vališče bi razhladil. Gorkota je sedaj za obilno zalego še bolj potrebna, kakor pozimi.

Pita naj čebelar sedaj le z malo razredčenim medom in v velikih porcijah. Z razredčenim medom v malih porcijah bi v tem času čebele izpital iz panjů.

Končno še nekaj nasvetov zaradi ropa. Kadar čebelar pregleduje panj, naj se mudi kvečjemu pet minut. Šum ali duh po medu privabi rop. Pita se vedno le zvečer in zjutraj odstrani posoda. Rop se laglje obvaruje, kakor prepreči. Ne ropajo vedno tuje čebele, marveč tudi domače. V 100 slučajih je 99krat čebelar sam kriv ropa. Kdor bi rad zvedel, kateri panj ropa, natrese naj na brado moko. Čebele se napraše z moko in potem se pazi, kam lete moka. Kadar je kak panj napaden od roparja, zoži se izletnica, da se lahko čebele uspešneje branijo proti napadu, ali namoči gobca v karbolno kislino in postavi pod brado; tudi škropljenje z vodo pomaga. Ako je pa panj zelo napaden, je najboljšo sredstvo, postaviti ga za par dni v temno klet.

Sedaj pa, dragi sočebelarji, udeležite se v najobilnejšem številu občnega zbora na praznik sv. Jožefa prvič v veliki dvorani „Mestnega doma“, katero nam je dal brezplačno na razpolago mestni magistrat. Upam, da se ne bomo v njej izgubili kakor kak trekovec v gerstungovcu, marveč jo bomo dobro obsedali. Na občnem zboru se ustno še pomenimo kaj več, tačas pa vsem čebelarji pozdrav!

Stališče praktičnega čebelarja napram novim študijam o parthenogenesi.

Iv. Jurančič.

(Konec).

Dickl je iskal v dr. Kuckucku rešitelja svoje hipoteze, vendar se je stvar rešila tako, da kar je verjetnega, govori proti Dicklu, kar pa je dvomljivega ali neverjetnega, ga itak ne more zagovarjati.

Vsekako pa se tudi zaslug imenovanih dveh mož ne sme prezirati. Dickl, dasi stoji še danes brez uspeha, vendar s svojim vstrajnim stremljenjem po razkrivanju skrivnostnega čebelnega življenja spodbuja učenjake k nadaljnim študijam, ter je mogoče, da pripomore v tem ali drugem oziru k napredku v čebelnem naravoslovstvu. Dr. Kuckucku pa gre že za to delo, katero se sicer do danes v nameravanem smislu ni posrečilo, zasluga, da je ali sam pojasnil ali povzročil, da so drugi razkrili marsikaj iz prvega čebelnega razvitka, t. j. v jajcu, zlasti v takoimenovanem antembrionalnem stadiju.

Kaj pa se je spremenilo vsled teh novih študij v čebelarški teoriji za praktičnega čebelarja, t. j. za izvršujočega, iz poklica, ki ne čebelari samo zaradi študij ali za zabavo? Na to lahko z mirno vestjo odgovorimo, da popolnoma nič; tudi tedaj ne, ko bi bila Kuckuckova teorija v vseh točkah resnična. Ako je dr. Kuckuck dognal, da se tisto jajce, ki ne pride v dotiko s spermatom, razvije s pomočjo lastnih elementov, je to vendar ravno tisto, kar smo dozdaj razumevali pod besedo „parthenogenesis“, le da je še on podrobneje pojasnil, kako in kaj se godi v jajcu samem. Torej bode, kakor nam čebelarjem, tako tudi Dicklu in dr. Kuckucku še zanaprej oplemenjena matica jajca za čebele z vsebino semenskega mehurčka oprasila, za trote pa položila jajčke neoprašene; neoplemenjena matica in čebela bo pa legla jajca, iz katerih se bodo razvijali izključno le troti, ki pa bodo normalni in za plemenjenje sposobni ravno tako, kakor dozdaj! Saj tudi dr. Kuckuck (in dr. Petrunkevič) pod mikroskopom ni našel drugače, nego da se ti troti ravno tako razvijajo, kakor oni, izvirajoči od oplemenjene matice, in da so poslednjim popolnoma enaki tudi v notranjih organih.

Kakor je iz vsega tega razvidno, pomenjajo te nove teorije le prazen boj za besede, pojme in nazore. Beseda „deviška rodovitost“ ali „parthenogenesis“*) se zdi nekaterim že prestara, zato se je izkušajo izogniti. Dr. Kuckuck si „prašenje jajca“ drugače tolmači, kakor ostalo učenjaštvo, ko že v jajcu razločuje žensko in moško osnovo, ki sprva skupno tvorita jedro. Moški element se potem od jedra odtrga in ako se zopet s poslednjim združi, imenuje dr. Kuckuck to pretvorbo tudi „prašenje“. Iz tega stališča trdi, da ni deviško nobeno jajce, katero se razvije v živo bitje; zato pravi, da „parthenogeneze“ ni. Pod besedo „parthenogenesis“ se seveda povdarja devištvo matice, oziroma čebele, katerega gotovo ne bo hotel noben učenjak zatreti; dr. Kuckuck pa smatra kot merodajno le devištvo jajca. Po njegovem nazoru naj bi se imenovalo prašenje s spermatom „metakaryose“, ker se je v jajcu moško jedro menjalo; prašenje jajca z lastnim moškim elementom pa „archikaryose“.

Naj se nikakor ne misli, da se v smislu teh vrstic hočemo napredku braniti ali ga prezirati, ne, ampak le stremeti moramo še po njem. Saj se bo še marsikaj v čebelnem življenju razkrilo, kar je še danes ovito v temo skrivnosti in ugank. Vendar česar še učenjaki niso dognali, ne moremo čebelarji kar naenkrat po načelu „nove mode“ sprejeti in odobravati, dokler se znanstveno ne dokaže. Ravno tem Kuckuckovim nazorom se naš največji avstrijski fizijolog na čebelarškem polju, g. Ljudevit Arnhart na Dunaju, energično upira; gotovo tudi on čaka trenutka, da bi videl, koliko je v stvari jedra, ko se bo iz lupine izluščilo.

*) Dasi je bila deviška rodovitost šele vsled opazovanj dr. Dzierzona potrjena, je že sv. Avguštin, škof Nipponski, v svoji razpravi „De Bono Congali“ pred več nego 1500 leti pripisoval čebelam zmožnost razmnoževanja brez spolovne dotike. Op. pis.

Spomini s potovanja.

M. Humek.

(Dalje.)

Pri Theilerju.

Po zelo strmi cesti sva dospela v dobri četrt uri na prisolnčno teraso (ravnico), raz katero je čarovit pogled na mesto Cug, cuško jezero in na sinja pogorja. Sredi ravnice stoji veliko prostorno poslopje, ki kaže že na zunaj do skrajnosti urejeno gospodarstvo in tako udobnost, ki bi jo težko našel v naših krajih. Vse obširno posestvo, ki leži v precej strmem bregu, je zasajeno s sadnim drevjem, med katerim sem opazil mnogo črešenj. Prav blizu hiše, v prijazni dolinci, sva zagledala tudi čebelnjak. Pogumno stopiva skoz glavni vhod v hišo, iz katere so nama doneli na uho ubrani akordi klavirja. Nasproti nama je prihitela ljubka deklica, stara kakih 16 let, od katere sva v svojo veliko žalost izvedela, da se Theiler nahaja z vso svojo družino pri nekem drugem precej oddaljenem svojem čebelnjaku, kjer toči med, in da ga več dni ne bo domu. Takoj je bila pripravljena, da nama ona razkaže kar želiva videti. Hvaležno sva sprejela njeno prijazno ponudbo in takoj smo šli k čebelnjaku.

Theiler je čebelar po poklicu. Zvedela sva, da je dal vsa svoja obširna posestva v najem in da se sedaj peča samo s čebelarstvom. Njegov čebelnjak na Rožniku sicer ni posebno velik, ali urejen je tako praktično in tako udobno, da naju je presenetila vsaka malenkost. V njem sva našla okolo 100 panjev švicarskega sistema (Bürki-Jöker). Močno so podobni gerstungovcem v velikosti in sestavi. Naloženi so v čebelnjaku v dveh vrstah tako priročno, da se tudi zgornja vrsta lahko upravlja brez lestve. Odprla sva več panjev in povsodi našla izredno močna ljudstva. Čebele so domačega plemena, precej bolj začrnele nego kranjice; zato jim pravijo „črne čebele“, dasi bi jih neizvedenec komaj ločil od naših.

Kot posebnost naj omenim, da je na vsakem panju zadej na vratcih pritrjen list s potrdilom, kedaj in kje je bila oprášena matica, ki kraljuje v njem. Švicarji tudi v čebelarstvu postopajo slično kakor pri živinoreji, da namreč po skrbni odberi plemenskih živali izkušajo povzdigniti domače pleme na čim višjo stopnjo. Pred vsem vzgojujejo vse matice po ameriškem načinu od plemenjakov, ki imajo vse dobre lastnosti glede pridnosti, rodovitnosti, pohlevnosti i. t. d. To bi bilo pa le polovično delo, ako bi pustili, da bi se take, s trudom odgojene plemenske matice oprášile s poljubnim trotom, ki bi ga naletele v zraku, zakaj kaj lahko bi se primerilo, da bi bil ta trot slabega ali vsaj ne posebno dobrega rodu. Zato so razna čebelarska društva in kmetijska družba ustanovila na mnogih krajih takoimenovane prašilnice. To so čebelnjaki, v katerih skrbno gojijo nekoliko močnih plemenskih ljudstev z mladimi maticami najboljšega pokolenja, pa odločno čiste domače pasme. Prašilnice so razpostavljene po takih krajih, kjer v primerni razdalji ni drugih čebel, da se pleme ohrani povsem čisto. Napredni čebelarji pošiljajo svoje mlade, neoprašene matice v majhnih rojih

v take prašilne postaje, in ko se oprasijo in prično leči jajčeca, jih vzamejo domu in ž njimi zamenjavajo stare nerabljive matice. Švicarski čebelarji odločno trdijo, da so na ta način svoje domače čebelarsko plemo tako izboljšali, da ne potrebujejo nikakih tujih čebel. In res je uvoz kranjskih čebel v Švico v zadnjih letih skoro docela prenehal.*)

Theiler čebelarji samo na med. Pridelal in prodal ga je v minolem letu okrog 3000 kilogramov. Sedaj si postavlja tretji nov čebelnjak za 200 panjev, a ne na Rožniku, nego na nasprotni strani cuškega jezera. S časom bode tudi on opustil staro švicarsko mero in panj in se bo poprijel ameriškega sestava — ležečih panjev z mrzlim delom (Dadant-Blatt).

Ko sva si ogledala čebelnjak in v njem vse, kar se je dalo videti, peljala je naju prijazna spremljevalka nazaj v hišo, kjer se nahaja velik čeb. muzej, t. j. zbirka vseh v čebelarstvo stroko spadajočih predmetov in izdelkov.

Dve veliki, krasno opravljeni sobi, sta polni samih takih reči, ki zanimajo čebelarje. Obe sobi imata bliščeča parketna tla, električno razsvetljavo in parno kurjavo. Predaleč bi se raztegnil ta spis, ko bi hotel le površno našteti vse, kar je tu razstavljenega; omenim naj le nekatere najvažnejše predmete. Po sredi obeh sob stoje dolge mize, vse obložene z najrazličnejšimi čebelnimi in čebelarskimi proizvodi, nežnejši predmeti vsi pod steklom. Predvsem zanimiva je zbirka raznega medu od najsvetlejše barve do najtemnejše, med v satju (boxes), naravno satje, umetno satje raznih vrst, vosek naravni, ubeljen in vlit v brezštevlnih oblikah; življenje čebele od jajčeca do popolne žuželke (čebela, matica in trot). Zelo zanimiva je zbirka čebelnih sovražnikov, kjer je razpostavljeno med drugim orjaško sršenovo gnezdo, voščena vešča pri svojem pogubonosnem delu itd. Ob stenah je nakopičeno raznih panjev od najstarejše do najnovejše sestave, satnikov, točil, stiskalnic za med, vosek in umetno satje, lovilnikov za roje in brez števila starega in tudi najnovejšega čebelarskega orodja. Po stenah vise v dolgih vrstah slike slovečih švicarskih čebelarjev, fotografije, diplomi itd. Po drugih mizah so zopet razpostavljene čebelarske knjige, vsi švicarski čebelarski časopisi, albumi, spominske knjige in vrhutega še sto in sto drugih predmetov. Vse je pa urejeno tako ukusno in razkošno, da se nisva mogla dovolj načuditi. Muzej je last švicarskega osrednjega čebelarskega društva. Prostore daje na razpolago Theiler brezplačno. Otvorjen je bil muzej leta 1889 in je sedaj vreden 10.000 K.

Gotovo bi bila zvedela še marsikaj zanimivega, ko bi bila naletela Theilerja doma; tako pa nama ni kazalo drugega kakor misliti na odhod. Ko sva se še podpisala v spominsko knjigo, sva zapustila zanimivo hišo in na povabilo mlade spremljevalke sva sedla v hladno senco poleg poslopja, odkoder sva občudovala divno okolico, mirno jezero pod seboj, v daljavi pa sloveči Rigi in Pilatus. Kot nameček k svoji prijaznosti nama je naposled prinesla še steklenico izbornega sadnega mošta, češ, da morava pokusiti kako dobra kapljica raste na Rožniku. Ko sva tako okrepcala še telo, sva se poslovila od prijazne hiše in njene začasne gospodinje, pogledala še enkrat

*) Vidi „Drobiz“.

k čebelnjaku in ubrala pot v mesto. Krenila sva takoj na kolodvor, ker sva nameravala ogledati si še tisti dan eno izmed najlepših švicarskih mest — Lucern. Pa tam naju ni trpelo dolgo, zakaj ko je mrak legel na zemljo, sva bila že ob obalih bodenskega jezera v mestecu Romanshorn. Drugo jutro navsezgodaj naju je že vlekel železni konj z vso naglico proti Kostnici. Predno sva se pa ločila od napredne Švice, sva izstopila na postaji Šercingen, kjer sva obiskala vsemu čebelarstvu svetu znanega čebelarja Sträulija.

(Dalje prihodnjč.)

Kako sem postal čebelar.

Lovro G. Konjedič.

Prvo leto. Kot čebelarja me ima, kakor še več drugih v tej okolici, na svoji vesti moj prijatelj urednik. Zdaj v petih letih odkar čebelarim, pravi, je že čas, da lahko kaj napišem za „Čebelarja“. Početkom sem se branil z „vsemi štirimi“, potem sem mu pa le ustregel iz hvaležnosti, ker ravno vsled njega sem zdaj preskrbljen za zabavo na stare dni, saj to je živa resnica, da človeka vse zanimanje in vsako veselje prej mine kot pravega čebelarja ljubezen do čebel, ki traja prav toliko časa, dokler je duša v njem, kar sem imel priliko že večkrat opazovati pri čebelarstvih starinah. Končno sem se pa tudi spomnil pregovora, ki pravi, da noben človek ni tako neumen, da bi se ne moglo od njega kaj učiti, zato sem se udal in napisal nekaj spominov iz svoje mlade izkušnje. Kdor si bo vzel toliko časa, da bo prebral naslednje članke, se bo prepričal, da je bila pot, po kateri mislim dospeti do svojega cilja, postati namreč pravi čebelar, v začetku precej težavna in večkrat sem se spodtaknil. Toda oplašil me ni noben neuspeh; uspehi zadnjega leta pa so me naravnost očarali, in zdaj je kakor pribito, da se ne bom ločil prej od čebel, dokler se ne bom moral.

Ko sem prišel v Šmartno sem že vedel, da so v eni čebelni družini matica, čebele in troti, ter da čebele nabirajo med; ali to je bila pa že tudi vsa moja čebelarska učenost. Danes se čudim, kako sem mogel iti prej vedno brez vsakega posebnega zanimanja mimo čebelnjakov, ko je vendar čebelarstvo brez primere najzanimivejša kmetijska stroka. Zdaj me je vodila pot mimo šolskega vrta, in ker sva se z urednikom kmalu po mojem prihodu v ta lepi kraj seznanila, sem hodil rad posedat na klopcu pred njegov čebelnjak. Človek bi moral biti lesen, da bi se ne ogrel za čebelarstvo, ako posluša našega urednika, ki mu čebele niso samo precej dobra molžna kravca, ampak jih ima neizrečeno rad ravno zato, ker so čebele.

Ob času rojčevine sva imela neko nedeljo oba precej opraviti. Pravim oba, ker sem tudi jaz nekoliko pomagal pri ogrebanju. Strah pred čebelami mi je urednik že takoj pri prvih obiskih temeljito pregnal. Ko sem odskakoval in z rokami mahal proti čebeli, o kateri sem mislil, da me bo zdaj zdaj ravno na konec nosú pičila, me vpraša čisto hladnokrvno, če sem bil vojak.

Vedel sem, da je pomeril s tem na moj strah pred malo čebelo. Ko je še dokazal, da če hoče čebelar sploh star postati, ga morajo čebele včasih opikati, ker čebelni strup je prava mana za ljubo zdravje, ter da se ga človeško telo tako navadi kot vsakdanjega kruha, in da čez nekaj časa pičeno mesto niti ne oteče, ni čuda torej, če sem bil nekako ponosen in zadovoljen, ko sem prišel nekega večera domov otekel, da na eno oko niti videl nisem.

Ko spraviva ono omenjeno nedeljo roje v panji, sedeva zopet na klop, in ko je videl urednik moje navdušenje, mi svetuje glede na to, da inam poleg svoje službe dovolj časa za čebelarstvo, naj se poprimem tega kratkočasnega postranskega opravila. Za začetek mi je obljubil on lepega roja, za panj naj pa sam skrbim. Šel sem k lesnemu trgovcu ter izbral najširjo desko, pa kar cel palec debelo, češ, da bo panj gorkeji. In kakor bi gor pogledal, je bil gotov panj, kakršnega še ni videl noben čebelar. Vsaj trikrat je bil prevelik, povrhu pa še tako zbit, da se je vanj svetilo. Urednik mi je svetoval, naj ne devam roja noter, raje mi bo on posodil primeren panj, ali kljub njegovemu opominu, da bo roj čez zimo postal v tako vetrovnem panju gotovo grižav, in naj bi bil še tako močan, ga vendar ogrebem v svoj panj. In zgodilo se je prav po prijateljevih besedah. Prišel sem ob panj, a k prvi izkušnji.

Prvo leto se torej glede praktičnosti nisem mogel bogvedi koliko naučiti, pač pa sem čebelarske knjige takorekoč požiral. Čez zimo sem prebral nebroj letnikov raznih nemških čebelarskih časopisov in knjig, ki mi jih je posojal urednik, tako da me je moral imeti takoj vsak čebelar, ki sem prišel ž njim v pogovor, za velikega teoretikarja. Sam sem si tudi naročil več najboljših čebelarskih knjig in petero strokovnih listov, zato sem mislil, da mi ne more pri čebelah spodleteti nobena stvar več. Nestrpno sem čakal spomladi, da v drugem letu pokažem kaj že vse vem. (Dalje prih.)

S Hlevnega vrha. Tudi letos primem za pero in popišem, kako sem pasel pretečeno leto svoje muhe. Kakor vsako pomlad, tako sem prenesel tudi lani plemenjake v resjo pašo. Vsled neugodnega vremena je pričelo resje kasneje cvesti kot druga leta, vendar je marec vsaj nekoliko okrepil čebele; ali aprila ne bom nikdar pozabil. Samo štiri dni so nosile nekoliko obnožine, 28. pa je padlo snega za dve mesarski pedi. Že smo čebelarji obupavali, maj pa je popravil v kratkem vse prejšnje uime, in 24. je že izletel prvi roj. Četrtega julija je bilo pri meni rojenje končano. Roji in izrojenci so se kaj

dobro obnašali, zakaj vreme je bilo ves čas jako ugodno. Lipa je posebno močno medila in tudi prašna ajda, ki je pričela cvesti že sredi julija, je v začetku nekaj dala, tako, da so bili panjovi do Velikega šmarna vedno medeni. Od tedaj pa, kakor bi odrezal. Žival je postala klaverna; kar je bilo zaloge, jo je večinoma pri vseh rojih porabila zalega. Največ so dali izrojenci, ki so bili tako zaliti, da matice niso imele kam zalege staviti. Jeseni nisem po turško podiral panjov, namreč, da bi z žveplom moril čebele, ampak sem žive izgnal iz panjov in jih drugim plemenjakom dodajal po potrebi, kar ni posebno težko delo. Znatno več ne bodo porabile, a če bo pomlad ugodna, bodo pridejane čebele hvaležne s tem, da bodo pomagale negovati domači zarod, ki bo v tem večjem številu izrabil spomladansko pašo, in bodo vsled tega roji tem zgodnejši.

Pavel Raztresen, muhapastrir.

Iz Horjula. Dragi „Čebelar“! Sprejmi ta dopis iz naše okolice. Najprvo sporočim, da smo se čebelarji pričeli dramiti. Do dne 13. januarja nas je pristopilo k društvu sedem novih udov. Je pa še takih, ki ne bero „Čebelarja“ 10 do 12, vendar upam, da se nam še kateri izmed teh priklopi. Čebelarji se tukaj še skoraj brez izjeme po starem kopitu, ali pričetek s premakljivim delom je storjen, ker imamo letos nekako 15 gerstungovcev vzimljenih. Predlansko kakor tudi lansko leto sta bili za čebele zelo slabi. Lanska pomlad in poletje sta bili dobri, rojev več kot dovolj, ali jesen je bila skrajno slaba, da skoraj ni bilo panjov, ki bi bil glede množine medu za vzimljenje sposoben. Prvci in izrojenci bi sicer imeli dovolj zaloge še od pomladi, ali vsi vprek so prerajali, da so bili sami, pa tudi njih roji za nič; nekateri niso imeli jeseni niti trohce medu. Treba je bilo torej precej globoko poseči v žep, da smo slabiče z medom in sladkorjem podprli, sicer bi nam črez zimo kar od kraja popadali. Kako bomo sploh prezimili, bom še sporočil.

Frančišek Korenčan.

Iz Švice. Leta 1906 je bilo v Švici 5616 čebelarjev. Izmed teh je naročilo 2561 čebelarjev čebele od drugod; samo s Kranjskega je dobilo plemenjake 1855 čebelarjev. Približno ena tretjina vseh švicarskih čebelarjev kupuje torej kranjske čebele, kljub kriku in viku, da naj se nikar ne uvažujelo tuje čebele. Ali naše čebele so cene in dobre, zato jih tudi ne bodo opustili, posebno še zato ne, ker so tudi bastardske boljše, kot domače švicarske.

53. glavno zborovanje avstrijskih, ogrskih in nemških čebelarjev se vrši letos od 8. do 12. avgusta v Dunajskem Novem mestu. S tem bo

združena velika čebelarstva razstava, ki bo obsegala: 1. žive čebele, 2. čebelna stanovanja, 3. orodja, 4. čebelne izdelke, 5. umetne izdelke, 6. učila. Dopisi in oglasi za razstavo naj se pošiljajo pod naslovom: Fr. Kammann, župan Dun. Nov. mesta (Wr. Neustadt).

Naše opazovalnice.

Poročevalec Anton Žnideršič.

Mesečni pregled: januar 1908.

Kraj	Učinek tehtanega panjů								Poraba	Temperatura			Izletnih dnevov	Dnevov					
	Donos			Upad			Najvišji donos	Dne		najvišja	najnižja	Srednja mesečna		z dežjem	s snegom	s solncem			z vetrom
	Mesečna tretjina															0	1/2	celi	
	1	2	3	1	2	3													
Ilirska Bistrica	—	—	—	20	10	30	—	—	60	13	—9	4 ¹	2	4	3	18	5	8	11
Krškavas	—	—	—	25	25	50	—	—	100	14	—15	—0 ⁵	6	1	5	9	3	19	29
Metlika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—16	—3 ³	—	1	8	12	15	4	5
Struge pri Dobropoljah	—	—	—	29	31	25	—	—	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nabrežina	—	—	—	20	40	20	—	—	80	14	—3	7 ⁷	13	2	—	9	3	19	20
Podgorje pri Kamniku	—	—	—	25	40	35	—	—	100	21	—15	2 ⁵	—	1	1	8	3	20	13

Črtica „—“ v rubriki „Temperatura“ označi stopinje mraza.

Ilirska Bistrica: Od 18. naprej je bilo več dnevov s 13⁰ gorkote, vsled česar so letele čebele iz vseh panjev. Tehtani panj se je udeležil tega izleta zadnji in najmanj. Živahno so letele čebele iz kranjskih panjev, ki so obrnjeni proti jugozapadu. Izlet je del vsem dobro, zlasti pa onim, ki so bili prepozno krmljeni; taki ne pridejo vso zimo k miru. Vzlic temu, da so čebele še v decembru letale, so se pri teh izletih močno snažile. Na nekaterih bradah so se pokazali znaki griže. Neki kranjski panj je iznašal mnogo črnih oparjenih mrtvic, nekatere so še gibale. Bil je zelo nemiren, a se končno popolnoma umiril. Kaj mu mora neki biti!

Žnideršič.

Krškavas: Največji upad je bil dne 28., ko se je temperatura vzdignila na 14⁰, in so čebele letele. To je bilo veselje gledati, ko so vsa ljudstva letela kakor ob rojenju.

A. Tancig.

Metlika: Že 11. leto izhaja „Slovenski Čebelar“, a niti enkrat nismo čitali najmanjšega poročila o belokranjskih čebelcah. Kaj je pač temu krivo? Belokranjski čebelarji smo spali, in šele vrlo čebelarstvo društvo nas je zbudilo, ko nam je ustanovilo opazovalnico. Hvala srčna za trud! Za danes le toliko: Belokranjci so skoraj popolnoma opustili čebelarstvo. Čebelnjaki stoje prazni, napol podrti. V vsej Belokrajini ne najdeš čebelarja, ki bi čebelaril s pre-

makljivim delom; sami starokopitneži. Jubilejno leto bodi naše vstajenje! Požuriti se hočemo, da bodemo kmalu za vami, napredni čebelarji, in v to pomozi Bog in sv. Ambrož.

Konrad Barlé.

Struge pri Dobropoljah: Ta mesec ni o čebelah kaj poročati, ker za izlet ni bilo nobenega dovolj gorkoga dne. Za naš okoliš bi bilo dobro, da bi se čebele v kratkem očistile, ker smo jih letos na hojevem medu vzimili. V začetku mesca je padlo nekaj snega, na kar je bila druga tretjina zelo mrzla; to je bil vzrok, da je panj na tehtnici porabil 31 *dkg* v ostalih dveh pa skupaj 54 *dkg*.

Jan. Meglen.

Nabrežina: Do 1. t. m. so naše ljubke čebelce še vedno tupatam izletavale, na kar je vsled trajajočega vshodnega vetra že drugi dan nastalo znatno hladneje, in čebelc ni bilo zopet videti na prosto. V sredi mesca je ponehal veter, in blagodejni vpliv solčne toplote jih je privabil zopet na prosto. Kako živalino letanje je to bilo; kakor v najboljši paši. Lepi dnevi so to, a koliko slabjših bode še v aprilu.

Sila.

Podgorje: Januar je bil za čebele prav ugoden. Ponoči je bilo 6 do 15° mraza, podnevu 9 do 21° gorkote. Izvzemši 29., ko je podnevu deževalo, ponoči pa snežilo, so bili vsi drugi dnevi brez padavine in večinoma lepi solčni. Vetrovi slabi, večinoma južni. Čebele brenčijo tiho v svojih domih. Konsum normalen. V ostalem vse zdravo in v redu.

Sallath.

=====

VABILO

na

== O B Č N I Z B O R ==

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko,
Štajersko, Koroško in Primorsko“,

ki bo

v četrtek, dne 19. marca 1908 v veliki dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani.

Začetek ob 10. uri dopoldne.

SPORED:

1. Otvoritev zbora po predsedniku.	4. Volitev predsednika in podpredsednika.
2. Poročilo predsednika.	5. Volitev odbora.
3. Poročilo tajnika in blagajnika.	6. Predlogi in nasveti.

Z ozirom na važna poročila in zadeve, ki se bodo obravnavale na zboru, je želeli številne udeležbe!

Ljubljana, mesca januarja 1908.

Gustav Pirc, t. č. predsednik.

Predlogi in nasveti naj se pošiljajo predsedniku vsaj tri dni pred občnim zborom.

=====

Naznanila osrednjega društva.

Kdor želi društvena pravila, naj se oglasi na „Slov. osrednje čebelarско društvo v Ljubljani“.

Vabilo

na

čebelarški smenj in romanje na božjo pot na Taber pri Podbrezju

dne 25. marca 1908 (Mar. ozn.).

Namen je, z božjo pomočjo pričeti čebelarско leto, seznaniti prodajalca s kupcem, zagotoviti si blago in kupca.

Za pijačo bo skrbela občeznana **Franckova klet v Podbrezju**, za medene štruklje pa **županova gostilna v Podnartu**. — Na prodaj bodo čebele, panji, med, slikane končnice in razno čebelarско orodje; za otroke pa medene slaščice, medica, južno sadje, spominki na božjo pot i. dr.

Kranjska čebelarška podružnica, kot prirediteljica, dospe ob 1. uri popoldne v Podnart, roma od tam na božjo pot na **Taber**; ob $\frac{1}{2}$ 2. uri se snide v **Franckovi gostilni v Podbrezju**, ob $\frac{1}{2}$ 4. uri pa pride nazaj v Podnart v **Pogačnikovo gostilno**.

Vlak odhaja na Trbiž ob 5., na Ljubljano pa ob $\frac{3}{4}$ 6. uri.

Vabijo se vse gorenjske in druge čebelarške rodbine pa tudi prijatelji čebelarstva brez razlike stanov.

Pismeni objavi in ponudbe, naslovljene: „**Čebelarški smenj v Podnartu**, post. rest.“, se bodo udeležnikom prebrali.

Pomnoženi odbor „Kranjske čebelarške podružnice“.

Čebelarški shod v Rakovniku. 15. t. m. se vrši shod čebelarjev v Rakovniku pri Medvodah pri g. Pavlinu ob 3. uri popoldne. Na shodu bo predaval v naprednem čebelarstvu g. Ant. Likozar.

Čebelarški shod za Vipavo. 25. t. m. ob pol enajsti uri dopoldne se vrši čebelarški shod v **Velikih Žabljah** v ondotnem šolskem poslopju. Predaval bo g. nadučitelj Ant. Likozar iz Ljubljane. Sosedni čebelarji se vabijo, da se shoda v obilnem številu udeleže.

Čebelarica podružnica za konjiški okraj priredi shod dne 25. marca tega leta popoldne ob dveh v šoli v Čadramljah. Predaval bo načelnik R. Jurko o matici; po istem se bodo sprejemali novi udje in se bo uplačevala udnina. Pri ugodnem vremenu se bodo pogledali panji g. nadučitelja Brumna v šol. čebelnjaku. Zavedni čebelarji pridite gotovo vsi! R. Jurko, t. č. nač.

Listnica uredništva.

Gosp. L. K. na G. S.: Zanesljiv pitanec dobite pri gosp. I. N. Babniku v Ljubljani. (Zadostuje ta naslov.) Če pridete 19. t. m. na občni zbor se lahko osebno ž njim pogovorite.

Listnica upravnništva.

Današnje številko smo poslali vsem udom pretečenega leta. 4. številko dobe le oni člani, ki so udnino za tekoče leto do 20. marca plačali. Zopet prosimo, da podružnice nove ude kot take označijo. — A. P. v R. Zanesljiv med-pitanec pošiljamo 5 kg za 7 K, večje množine kilogram za 120 K. Zdravi! — I. J. v A. Na veselo svidenje 19. t. m. pri občnem zboru. Zum, zum!

MALA NAZVANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat v letu.**

Prodajam **30 panjev čebel v navadnih kranjskih panjih.** Janez Vilfan, Dorfarje, Škofjaloka.

Prodajam **20 panjev čebel v navadnih kranjskih panjih.** Blaž Bernik, Lavterski vrh št. 3, Bukovščica, p. Selca.

Prodajam **večje število kranjskih panjev** z dobro matico in polovico docela dodelanim satovjem. Cena zmerna. Poleti pošilja tudi roje. Postrežba poštena. Josip Mrevlje, čebelar, Sv. Križ-Cesta, Primorsko.

Velik, krasen čebelni paviljon, ki ga je pred 4 leti postavil Iv. Jurančič, se zaradi preselitve proda. Prostora (panjev) je za 36 ljudstev ter se lahko kupi s čebelami vred, namreč 28 plemenjakov, dobro preskrbljenih in vzimljenih na 18 satih. Panji so avstrijske mere. Na zahtevanje fotografijo paviljona. Cena po dogovoru. Valentin Toplak, posestnik in čebelar, Dornova, p. Možganjci, Sp. Štajersko.

Prodajam **čebele v 50 navadnih kranjskih panjih in 30 panjev nemške normalne mere ter 6 škafov zanesljivega medupitana.** Cena po dogovoru. Martin Proj, Pevno št. 8, Škofjaloka.

200 plemenjakov po 10 K proda Martin Peternej, Cerčno na Primorskem.

Prodajam **20 panjev zdravih čebel nemške normalne mere** na 24 satnikih z mladimi maticami. Cena od 10—15 K s panji vred. Panjovi so še malo rabljeni. Prodajam tudi **garantirano čisti ajdov med, 5 kg** s plehnato posodo vred po 8 K. Jakob Lubec, čebelar na Forminu, pošta Možganjci niže Pluja. Na prodaj imam **500 kg garantiranega pitanca, 1 kg 1 K 32 h, 5 kg** s plehnato posodo vred 7 K. — Dalje: **25 kranjskih plemenjakov, 2000 kg domače detelje** in tudi **lucerno**, lepi semenski oves, repno seme, večjo množino navadnih vrst fižola itd. Cene zmerne. Mihael Zelnik, Dvorje št. 9, pošta Cerklje na Gorenjskem.

Udje čebelarice podružnice na Krki prodamo **200 panjev čebel** v navadnih kranjskih panjih. Alojzij Globokar, podpredsednik. Imam naprodaj praktično izdelan **paviljon (štapelj) z osmimi panji**, v katerih so uže čebele. Cena po dogovoru. Franc Kumar, čebelar v Slatinah, pošta Rečiška vas ob Paki.

Prodajam okoli **60 kg čistega ajdovega medu** izvrstne kakovosti, ki se da porabiti tudi kot pitanec, kilogram po 1 K 40 h. Najboljše je naročiti **5 kg** skupaj v pločevinati škatlji. Fran Cvetko, nadučitelj, Vučjava, pošta Križevci.

!! Naznanilo !!

Kdor hoče krmiti svoje čebele s povsem zanesljivim med-pitancem, obrne naj se na slovensko osrednje čebelarstvo v Ljubljani.
 = Pošilja se 5 kg za 7 K, v sodih in škafih po 1-20 K za kg. =

Garantirano zanesljiv

med-pitancee

5 kg 7 K.

Prodaja:

Iz garantirano čistega voska

umejno safovje

Prodaja: 1 kg 4 K 40 h.

FR. UNGER, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Semena rdeče detelje (inkarnač), esparsete, facelije, ranjak
 ali uročnik (Tannen- oder Wundklee)

zelo medunosne cvetlice prodaja

J. KORDIN v Ljubljani.

Čebelarским društvom in čebelarjem
 priporočam

škatljice za razpošiljanje matic po pošti

kakor tudi

lipove remelce za satnike

po najnižji ceni.

Mizarstvo s stroji. **JAKOB ŽUMER** Gorje — Gorenjsko.

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojnu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarstvo društvo.“
 Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.